

**Zajímavé nálezy střevlíkovitých brouků (Coleoptera: Carabidae)
z České republiky**

**Interesting records of ground beetles (Coleoptera: Carabidae)
from the Czech Republic**

Jan FARKAČ

Fakulta lesnická a environmentální, Česká zemědělská univerzita, Kamýcká 1176,
CZ-165 21 Praha 6 – Suchbátka; e-mail: farkac@fle.czu.cz

Faunistics, Coleoptera, Carabidae, Czech Republic

Abstract. Faunistic records of 90 less common, rare or little known species of the family Carabidae from the Czech Republic are presented. Records of *Carabus menetriesi pacholei* Sokolář, 1911, *Cicindela arenaria vienensis* Schrank, 1781, *C. soluta pannonica* Mandl, 1935, *Sphodrus leucophthalmus* (Linnaeus, 1758), *Amara famelica* Zimmermann, 1832 and *Cephalophonus cephalotes* (Fairmaire et Laboulbène, 1854) are most interesting from the Czech Republic's faunistic point of view.

ÚVOD

V tomto příspěvku přináším několik zajímavých nálezů význačnějších druhů brouků čeledi střevlíkovitých (Carabidae) z území České republiky, které doplňují sumarizační informace o zajímavých nálezech členů Carabidologické sekce České společnosti entomologické (Benedikt & Těřál 1989, 1990, 1991, 1994; Veselý & Těřál 1998; Kaláb 2000, 2002; Veselý 2002; Veselý et al. 2002, Skoupý 2004).

ZKRATKY A VYSVĚTLIVKY

Pojetí čeledi Carabidae a nomenklatura je v souladu s prací Löbl & Smetana (2003). Systematické řazení rodů je upraveno podle Hůrky (1996), druhy v každém rodu jsou pro větší přehlednost řazeny abecedně. V hranatých závorkách za názvem lokality je uveden (byl-li přesně dohledatelný) čtyřmístný kód faunistického mapového pole podle Prunera & Míky (1996), resp. Nováka (1989). Lokální údaje jsou upraveny podle ediční konvence časopisu *Klapalekiana*, nejsou tedy přesným přepisem lokálních štítků. Údaje jsou však případně doplněny v textu upřesňujícími informacemi (v hranatých závorkách), které nejsou na lokálních štítcích zapsány.

V textu jsou užívány následující zkratky: lgt. – sbíral, observ. – pozoroval, det. – determinoval, revid. – revidoval, coll. – sbírka, FLE ČZU – fakulta lesnická a environmentální, Česká zemědělská univerzita v Praze, VÚRV – Výzkumný ústav rostlinné výroby Praha – Ruzyně, JMM – Jihomoravské muzeum ve Znojmě. V první hranaté závorce za specifickým jménem je uvedeno ekologické hodnocení druhu (R – reliktní, A – adaptabilní, E – eurytopní) podle práce Hůrky et al. (1996). Symbolem [§] v druhé hranaté závorce za specifickým jménem jsou označeny druhy chráněné podle přílohy vyhlášky Ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992 Sb. o ochraně volně žijících živočichů (KO – druhy kriticky ohrožené, SO – druhy silně ohrožené, O – druhy ohrožené). „Naturové“ druhy uvedené v Přehledu druhů z přílohy II směrnice 92/43/EHS o stanovištích jsou označeny [N], druhy prioritní [PN]. Charakteristika resp. hodnocení výskytu druhu je upraveno podle Kocha (1989), Hůrky (1996), Veselého & Těřála (1998), Veselého et al. (2002) a Veselého (2002).

PŘEHLED DRUHŮ

Leistus montanus kultianus Farkač et Fassati, 1999 [R]

Materiál. Bohemia: Klíč [5347], 14.IV.2000, 9 ex., horní okraj suťového pole, M. Waldhauser leg., det. et coll.

Výskyt: velmi vzácně a velmi lokálně v sutích a na jejich okrajích (cf. Farkač & Fassati 1999).

Leistus rufomarginatus (Duftschmid, 1812) [R]

Materiál. Moravia: Lednice [71-7266], 1.VI.1983, 2 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; Pasohlávky env. [7065], VI.1989, 1 ex., J. Farkačová lgt., J. Farkač det. et coll.; Lednice env. [71-7266], 6.-16.VI.1992, 1 ex., J. Rolčík lgt., J. Farkač det. et coll.; Čejč [7067], 11.VI.1994, 1 ex., V. Vyhnálek lgt., J. Farkač det. et coll.; Střelice env., Střelická bažinka [6864], 4.IV.1999, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; 1 ex., Pálava [7165], V. 2000, J. Farkač lgt., det. et coll.

Výskyt: háje a listnaté lesy, recentně často i na sekundárních stanovištích, v ČR jen jižní a jihovýchodní Morava.

Leistus terminatus (Hellwig in Panzer, 1793) [A]

Materiál. Bohemia: Krušné hory: Boleboř – Svahová env. [5446], smrčina, 50.33.94N 13.24.83E, 823 m, VI.2000, 1 ex., zemní pasti, J. Farkač lgt. et det., coll. FLE ČZU; Krušné hory – Flájská přehrada [5347], VI.1993, 795-810 m, 2 ex., J. Farkač lgt. et det., coll. FLE ČZU; Hora Sv. Šebestiána [5445], 27.V.2000, 2 ex., M. Kovařík lgt., J. Farkač det. et coll.; Moravia: Břeclav – Kančí obora [7267], 18.V.2001, 2 ex., M. Kovařík lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: velmi lokálně na vlhčích, stinných a chladných biotopech s kyselější půdní reakcí.

Oreonebria castanea sumavica (Obenberger, 1922) [R]

Materiál. Bohemia: [Šumava], Jezerní hora (Klatovy) [6845], 1.VII.1982, 1200 m, 4 ex., M. Fassati lgt. et det., coll. J. Farkač.

Výskyt: velmi vzácný a lokální stenotopní druh sutí a vlhkých lesních biotopů, v ČR pouze Šumava.

Nebria livida (Linnaeus, 1758) [A]

Materiál. Bohemia: Žabovřesky nad Ohří [5550] [neregulovaný břeh Ohře cca 1 km západně od obce], V.1969, 3 ex., V.1984, 1 ex., vše D. Král lgt., det. et coll.

Výskyt: vzácnější druh vlhčích, písčitých až štěrkopísčitých břehů vod bez zastínění.

Notiophilus rufipes Curtis, 1829 [R]

Materiál. Bohemia: Závist u Zbraslavi [6052], 5.VIII.1989, 1 ex., Z. Kolečka lgt., P. Bulirsch det., coll. J. Farkač; Praha – Miškovice [5853], V.-VI.2002, zemní pasti, 3 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; Moravia: Milovice [7166], 7.VI.1986, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.

Výskyt: teplé háje, v Čechách velmi lokálně.

Calosoma auropunctatum (Herbst, 1784) [A] [§ SO]

Materiál. Moravia: Prostoměřice [dnes Prosiměřice (A. Reiter, pers. comm.)] [7063], 25.III.1939, 1 ex., [bez jména sběratele], coll. JMM; Zaječí [7166], 10.VIII.1996, 1 ex., [Z.] Navrátil lgt., J. Farkač det., coll. V. Vrabec.

Výskyt: xerofilní, polní druh s omezeným a lokálním výskytem, v Čechách poslední doklad z Luštěnic z V.1994 (Rejsek 1999).

Calosoma inquisitor (Linnaeus, 1758) [A] [§ O]

Materiál. Bohemia: Praha, Obora Hvězda [5951-52], V.1997, více než 100 ex., V.1998, více ex. (Farkač 1998, Veselý 2002), V.1999, více ex., V.2000, více ex., vše J. Farkač observ. et det.; Kolín – Velký Osek, Národní přírodní rezervace Libický luh [5856d, 5857c, 5956b,

5957a], 186-190 m, 14.V.1993, více ex. (3 ex. lgt.), 15.V.1993, více ex. (2 ex. lgt.), 16.V.1993, více ex. (1 ex. lgt.), 17.V.1993, více ex. (1 ex. lgt.), V. Vrabec observ., lgt., det. et coll.; Kolín env., Přírodní rezervace Dománovický les [5858c], pr. Radovesice II., 225-240 m, 26.V.1997, 1 ex., V. Vrabec lgt. et coll., J. Farkač det.

Výskyt: druh vyskytující se především v dubinách. Masový výskyt v Libickém luhu v roce 1993 (pozorováno více než 100 ex.) zřejmě navazoval na větší přemnožení obaleče *Tortrix viridana* (Linnaeus, 1758) (Lepidoptera: Tortricidae) (V. Vrabec, pers. comm.).

***Calosoma sycophanta* (Linnaeus, 1758) [A] [§ O]**

Materiál. Moravia: Břeclav – Poštorná [7267], 18.VI.1992, 1 ex., [bez jména sběratele], V. Leitgeb det., coll. J. Farkač; Lednice [71-7266], 7.VI.1995, 1 ex., [Z. Navrátil lgt.], J. Farkač det., coll. V. Vrabec.

Výskyt: velmi vzácný a lokální druh lovící housenky motýlů na stromech (především dubech (*Quercus* spp.)).

***Carabus cancellatus cancellatus* Illiger, 1798 [A] [§ O]**

Materiál. Bohemia: Praha – Ruzyně [5951b], pole, 12.VII.1993, 2 ex., 13.VII.1993, 1 ex., 19.V.1995, 1 ex., 31.V.1995, 1 ex., 7.VI.1995, 1 ex., 10.VI.1995, 2 ex., 31.V.1996, 1 ex., 12.VI.1996, 4 ex., 18.VI.1996, 4 ex., 23.VI.1996, 1 ex., 27.VI.1996, 2 ex., 30.VI.1996, 1 ex., 7.VII.1996, 1 ex., 8.VII.1996, 2 ex., 9.VII.1996, 1 ex., 15.VII.1996, 1 ex., 28.VII.1996, 2 ex., 29.VII.1996, 2 ex., 30.VII.1996, 2 ex., 1.VIII.1996, 3 ex., 4.VIII.1996, 3 ex., 21.VI.2002, 1 ex., 24.VI.2002, 5 ex., vše A. Honěk lgt. et det., coll. VÚRV; táž lokalita, jablonoňový sad, 10.IV.1997, 1 ex., 22.IV.1997, 1 ex., 29.IV.1997, 1 ex., 26.V.1997, 1 ex., 23.VII.1997, 1 ex., 5.VIII.1997, 2 ex., 20.VIII.1997, 1 ex., 3.IX.1997, 2 ex., vše F. Kocourek & A. Honěk lgt., A. Honěk & J. Farkač det., coll. VÚRV; Beroun env. (4 km severovýchodně) – okraj lomu Kosov [6050], VI.-VIII.2002, více než 100 ex., J. Farkač lgt., observ. et det., coll. J. Farkač et FLE ČZU; Běstvína env. [6159], VII.1997, 1 ex., louka, J. Farkač lgt., det. et coll.; Vysoký Újezd (1 km severozápadně od obce) [6051], VII. 2003, louka, více ex., J. Farkač observ. et det.

Výskyt: druh otevřených až mírně zastíněných biotopů; zde uvedená pražská lokalita je zřejmě jedinou současnou lokalitou s dobře prosperující populací v Praze (cf. Veselý 2002).

***Carabus clathratus clathratus* Linnaeus, 1761 [R] [§ KO]**

Materiál. Moravia: Strachotín env. [7065], IX.1982, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; Šakvice env. [7166], 8.X.1983, 2 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.

Výskyt: velmi vzácně a lokálně v bažinách a lužních lesích nížin. Obě výše zmíněné lokality byly zničeny vybudováním třetí Novomlýnské nádrže.

***Carabus irregularis irregularis* Fabricius, 1792 [R] [§ O]**

Materiál. Bohemia: Týřov – údolí Oupořského potoka [6048], 11.IV.1987, 6 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; Skryje/Týřov [6048], 10.I.1999, 1 ex., M. Kovařík lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: vzácný druh původních bukových a bukojedlových porostů.

***Carabus menetriesi pacholei* Sokolář, 1911 [R] [§ KO] [PN]**

Materiál. Bohemia: Krušné hory, Božídarské rašeliniště [55-5643], zemní pastí, VI.-VII.2002, 14 ex., VIII.2002, 3 ex., 9.VI.2003, 9 ex., 20.VI.2003, 10 ex., J. Farkač observ., lgt. et det., coll. J. Farkač, K. Hůrka, M. Linhart et FLE ČZU; táž lokalita, 7.VI.2003, 7 ex., J. Farkač & J. (Hončík) Farkač [jr.] observ. et det.; táž lokalita, 14.VI.2003, 8 ex., 28.VI.2003, 8 ex., J. Farkač & K. Farkačová observ. et det.

Výskyt: tyrfobiontní a paludikolní druh; horská rašeliniště Šumavy (cca tři desítky historických lokalit), Novohradských hor (3 historické lokality) a Krušných hor (cca 10 historických lokalit). Národní přírodní rezervace Božídarské rašeliniště je jedinou recentní krušnohorskou lokalitou s prosperující populací (Hůrka & Farkač in press).

***Carabus problematicus problematicus* Herbst, 1786 [A] [§ O]**

Materiál. Bohemia: Jindřichův Hradec [6855], 3.VIII.1982, 2 ex., L. Bocák lgt., J. Farkač det. et coll.; Malý Bezděz [5454], 12.VIII.1982, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; Stráž nad Nežárkou [6955], VII.1986, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; Krušné hory, Fláje [5347], cca 800 m, 14.VI.1991, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; Krušné hory: Boleboř: Svahová env. [5446], 807 m, odlesněná plocha, VI.2000, 1 ex., VI.2001, 2 ex., VI.-VII.2002, 3 ex., vše J. Farkač lgt. et det., coll. FLE ČZU; Moravia: Dobrá u Světlé nad Sázavou, [6460], 6.IX.1986, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; Hybrálec [6559], VIII.1993, 3 ex., J. Farkač lgt., det. et coll. Výskyt: ojediněle v lesích pahorkatin a hor, často na pasekách nebo na odlesněných plochách.

***Carabus variolosus variolosus* Fabricius, 1787 [R] [§ SO] [N]**

Materiál. Moravia: Rejvíz [5769], 16.VI.1992, 5 ex., F. Kovařík lgt., J. Farkač det. et coll.; Hostýnské vrchy, Kelčský Javorník [65-6672], 17.XI.1996, 1 ex., R. Krause lgt., J. Farkač det. et coll.; Rajnochovice [6572], 15.-20.IX.199[?], 1 ex., R. Krause lgt., J. Farkač det. et coll.; Velká nad Veličkou [7171], 19.V.2001, 1 ex., M. Kovařík lgt., J. Farkač det. et coll.; Grůň [6576], 5.VIII.2003, 1 ex., J. Farkačová lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: lokálně u horských potoků v dubohabřinách až bučinách, recentně jen na Moravě (Kralický Sněžník, Rychlebské hory, Hrubý Jeseník, Nízký Jeseník, Oderské vrchy a okolí, Hostýnsko-Vsetínská hornatina, Moravskoslezské Beskydy, Javorníky a Bílé Karpaty; cca 100 historických lokalit (Niedl 1959, Kaláb 2002)).

***Cicindela arenaria vienensis* Schrank, 1781 [R] [§ O]**

Materiál. Bohemia: Bukovina [5761], 11.VII.1994, 4 ex., [J.] Mertlík lgt., J. Farkač det. et coll. Moravia: Bzenec – Přívoz [7069], 8.VI.1997, 2 ex., M. Kovařík lgt., J. Farkač det. et coll.; Přímětice [7162a], 15.VIII.1998, 1 ex., M. Škorpík lgt. et det., coll. JMM.

Výskyt: velmi lokální a vzácný druh, jen na otevřených písčitých stanovištích.

***Cicindela campestris campestris* Linnaeus, 1758 [A] [§ O]**

Materiál. Bohemia: Praha – Řepy [5951], písčité doskočiště a škvárová dráha školního hřiště ve Španielově ulici (Základní škola Jana Wericha), VIII.-IX.2004, více ex., J. Farkač, J. (Honzíček) Farkač [jr.] & O. Vácha observ., J. Farkač lgt., det. et coll. (1 ex.).

Výskyt: druh sušších stanovišť s volným nebo nesouvisle zarostlým povrchem (pískovny, lomy, vřesoviště, lesní a polní cesty a meze). Veselý (2002) uvádí výskyt na 27 lokalitách v Praze. Řepský nálezy je na velmi nezvyklém místě, navíc zde byl společně s *C. c. campestris* zjištěn početně se vyskytující druh *Cicindela hybrida hybrida* Linnaeus, 1758 [A].

***Cicindela germanica germanica* Linnaeus, 1758 [A] [§ O]**

Materiál. Bohemia: Milovice [5755], VI.[19]46, 1 ex., J. Havelka lgt., J. Farkač det. et coll.; Mšeno [5553], 14.VII.1973, 1 ex., K. Mařík lgt., J. Farkač revid., coll. JMM (poř. číslo 36/2001); Moravia: Mašov.[ice] [7161], 14.VIII.1938, 3 ex., [bez jména sběratele], P. Vonička det., coll. JMM.

Výskyt: velmi lokálně na teplejších nížinných stanovištích s hlinitým substrátem a sporou vegetací.

***Cicindela soluta pannonica* Mandl, 1935 [R] [§ O]**

Materiál. Moravia: Mutěnice [70-7168], 194[?], 1 ex., J. Bechyně lgt. et det., J. Farkač revid. et coll.

Výskyt: písčité stanoviště se sporou vegetací. Historicky první ověřený údaj z Moravy, údaje Veselého & Těřála (1998) z roku 1996 (faunistické mapové pole 7266) jsou pozdějšího data sběru.

***Blethisa multipunctata multipunctata* (Linnaeus, 1758) [A]**

Materiál. Bohemia: Dolní Vltavice [7350], na bahnitém břehu Vltavy mezi rákosím, 15.VIII.1957, 1 ex., M. Fassati lgt., J. Farkač det. et coll.; Třeboň [69-7054], 19.VIII.1957, na bahnitém břehu Rožmberského rybníku, 1 ex., M. Fassati lgt., J. Farkač det. et coll.; Moravia: Břeclav – Pohansko [7267], 16.V.2001, 1 ex., M. Kovařík lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: ojediněle na velmi vlhkých, zarostlých a nezastíněných březích vod, močálů a bažin.

***Dyschirius bonellii* Putzeys, 1846 [R]**

Materiál. Bohemia: Praha – Břevnov [5952], 29.V.[19]39, 1 ex., [J.] Roubal [lgt.], [J.] Roubal det., P. Bulirsch revid., coll. J. Farkač.

Výskyt: velmi vzácně a lokálně na sušších stanovištích bez zastínění. V Čechách zřejmě jen v Praze (cf. Veselý 2002). Zmíněná lokalita byla zničena zastavěním.

***Dyschirius rufipes* (Dejean, 1825) [R]**

Materiál. Moravia: Čejč u Hod.[onína] [7067], 19[??], J. Bechyně lgt., P. Bulirsch det., coll. J. Farkač.

Výskyt: vzácný a lokální druh stepí a jiných suchých, nezastíněných biotopů. V ČR jen na Moravě.

***Aptinus bombardaria* (Illiger, 1800) [R]**

Materiál. Moravia: Bánov env. [7072], VIII.1987, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; Vyškov env. [6768], VII.1988, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; Žďánický les, Dambořice env. [6967], 26.VI.1988, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; Brno – Střelice [6865], 29.V.1993, 1 ex., 18.VI.1994, 2 ex., vše J. Bašta [lgt.], J. Farkač det. et coll.

Výskyt: velmi lokální lesní druh, v ČR jen na Moravě.

***Miscodera arctica* (Paykull, 1798) [R]**

Materiál. Moravia: Bzenec [7069], 15.IV.1997, 1 ex., [P.] Jáchymek lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: velmi vzácný druh suchých, nížinných písčín; v ČR jen na bzenecké lokalitě.

***Epaphius secalis secalis* (Paykull, 1790) [A]**

Materiál. Bohemia: Krušné hory, Boleboř: Svahová env. [5446], 814 m, porost *Picea pungens*, zemní pasti, VI.2000, 1 ex., J. Farkač lgt., P. Moravec det., coll. FLE ČZU; táž lokalita, zemní pasti, 16.VI.-13.X.2001, 4 ex., J. Farkač lgt., P. Moravec det., coll. J. Farkač.

Výskyt: druh vlhkých až polovlhkých stanovišť indiferentní k zastínění, uvedený výskyt je na značně netypických plochách.

***Blemus discus discus* (Fabricius, 1792) [A]**

Materiál. Bohemia: Žabovřesky nad Ohří [5550], intravilán, ve sklepě s vchodem ze dvorku domu čp. 63, 7.V.1977, 1 ex., D. Král lgt., det. et coll.

Výskyt: druh vyskytující se ojediněle na vlhkých stanovištích, indiferentní k zastínění.

***Trechoblemus micros* (Herbst, 1784) [A]**

Materiál. Bohemia: Žabovřesky nad Ohří [5550], intravilán, ve sklepě s vchodem ze dvorku domu čp. 63, 6.III.1975, 2 ex., 7.V.1977, 4 ex., vše D. Král lgt., det. et coll.

Výskyt: vzácný druh na vlhkých až polovlhkých biotopech (louky, zarostlé břehy vod).

***Bembidion atrocoeruleum* Stephens, 1828 [R]**

Materiál. Bohemia: Praha 5 – Zbraslav [6052], 1.II.1983, 2 ex., P. Ričl lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: ojediněle se vyskytující druh nezastíněných šterkových a šterkopískových (neregulovaných) břehů vodních toků v nížinách a podhůří.

Bembidion nigricorne Gyllenhal, 1827 [R]

Materiál. Bohemia: Staré Splavy [5453], 15.-22.VIII.1987, 1 ex., [P.] Bulirsch lgt. et det., coll. J. Farkač.

Výskyt: vzácný a velmi lokální druh sušších až polovlhkých nezastíněných vřesovišť.

Pterostichus cursor (Dejean, 1828) [R]

Materiál. Moravia: Lednice [71-7266], 1.VI.1983, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.

Výskyt: vzácný a lokální halofilní druh vlhkých, zarostlých břehů vod a močálů.

Pterostichus caspius (Ménétriés, 1832) [v ČR alochtonní druh, nehodnocen]

Materiál. Moravia: Břeclav env. [7267], 13.IX.1986, 6 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.

Výskyt: zavlečený, aklimatizovaný druh (viz též Veselý et al. 2002).

Pterostichus incommodus Schaum, 1858 [R]

Materiál. Moravia: Louka [7070], 28.IV.1991, 1 ex., Klouček lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: velmi vzácný a velmi lokální druh suchých až polosuchých biotopů; v ČR jen na této moravské lokalitě.

Pterostichus longicollis (Duftschmid, 1812) [A]

Materiál. Bohemia: Žíželice – obora [5858], 9.III.1969, 1 ex., J. Horák lgt., J. Farkač det. et coll.; táž lokalita, 1.IX.1970, 1 ex., J. Horák lgt., Z. Mlynář det., coll. J. Farkač; Krušné hory: Boleboř env., Svahová env. [5446], 807 m, holina s novou výsadbou smrku, VI.2000, 1 ex., J. Farkač lgt. et det., coll. FLE ČZU; Beroun env., lom Kosov [6050], stepní okraj lomu, VI.-VII.2002, 2 ex., J. Farkač lgt. et det., coll. FLE ČZU; Praha – Motol [5951], mokřina, IV.2002, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; Vrskmaň env. [5546], rekultivovaná plocha, VI.2002, 1 ex., J. Farkač lgt. et det., coll. FLE ČZU; Most env., areál závodu Mostecké uhelné společnosti [5547], IV.-VI.2002, 2 ex., J. Farkač lgt. et det., coll. FLE ČZU.

Výskyt: nehojný druh nezastíněných stanovišť s širší ekologickou valencí, s primárním výskytem na zaplavovaných loukách a pastvinách.

Pterostichus macer macer (Marsham, 1802) [A]

Materiál. Bohemia: Žabovřesky nad Ohří [5550], 2 ex., stará pískovna 1 km severně od obce, VIII.1970, D. Král lgt., det. et coll.; Žabovřesky nad Ohří [5550], VIII.1974, 1 ex., pod balíkem slámy na poli, D. Král lgt., det. et coll.; Žíželice – obora [5858], 26.V.1970, 1 ex., 1.IX.1970, 1 ex., 26.VI.1977, 1 ex., vše J. Horák lgt., J. Farkač det. et coll.; Raná [5548], 11.VI.1986, 1 ex., VIII.1993, 2 ex., vše J. Farkač lgt., det. et coll.; Beroun env., lom Kosov [6050], stepní okraj lomu, VI.2002, 1 ex., J. Farkač lgt. et det., coll. FLE ČZU; Vrskmaň env. [5546], rekultivovaná plocha, zemní pasti, IV.-VI.2002, 16 ex., J. Farkač lgt. et det., coll. FLE ČZU; Most env., areál závodu Mostecké uhelné společnosti [5547], zemní pasti, IV.-VI.2002, 4 ex., J. Farkač lgt. et det., coll. FLE ČZU.

Výskyt: lokální druh nezastíněných, teplých biotopů, především stepního charakteru.

Pterostichus negligens (Sturm, 1824) [R]

Materiál. Bohemia: Krkonoše, Luční hora [5359-60], 3.VII.[19]45, 1 ex., M. Fassati lgt. et det., coll. J. Farkač; Krkonoše, Vysoké kolo [5359-60], 13.VIII.1992, 1 ex., M. Linhart lgt. et det., coll. J. Farkač; táž lokalita, VIII.1993, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.

Výskyt: velmi lokální, chladnomilný, stenotopní druh sutí.

Abax schueppeli rendschmidtii (Germar, 1839) [R]

Materiál. Moravia: Velká nad Veličkou [7171], 18.V.1981, 3 ex., Z. Černý lgt., J. Farkač det. et coll.; Kněždub env. [7170], 14.V.1999, 6 ex., E. & P. Hajdaj lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: ojediněle se vyskytující druh přirozených listnatých a smíšených lesů, v ČR jen na Moravě.

***Molops elatus* (Fabricius, 1801) [A]**

Materiál. Bohemia: Nižbor, Janův kopec [5949-50], 30.IV.1979, 1 ex., Z. Černý lgt., J. Pulpán det., coll. J. Farkač; Lovosice env., Lovoš [5450], 13.IV.1984, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; Boletice [7151], V.1985, 3 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; Praha – Dolní Šárka: Kuliška [5852], V.2002, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.

Výskyt: lokálně se vyskytující druh sušších, přirozených lesů, ale druhotně i blízkých lesostepí a křovinatých strání.

***Dolichus halensis* (Schaller, 1783) [E]**

Materiál. Bohemia: Žabovřesky nad Ohří env. [5550], stará pískovna cca 1 km severně od obce, VIII.1970, 1 ex., D. Král lgt., det. et coll.; Praha – Ruzyně [5951b], polní plocha, 28.VII.1994, 4 ex., 29.VII.1994, 9 ex., 2.VIII.1994, 1 ex., 3.VIII.1994, 6 ex., 4.VIII.1994, 1 ex., 5.VIII.1994, 1 ex., 19.VIII.1994, 2 ex., 20.VIII.1994, 3 ex., 23.VIII.1994, 2 ex., 24.VIII.1994, 5 ex., 25.VIII.1994, 1 ex., vše A. Honěk lgt. et det., coll. VÚRV.

Výskyt: ojediněle se vyskytující, xerofilní druh žijící na suchých až polosuchých biotopech (např. písčité pole, úhory) bez zastínění.

***Sphodrus leucophthalmus* (Linnaeus, 1758) [A]**

Materiál. Bohemia: Lázně Bělohrad [5559], sklep obytného domu, VII.[19]31, 1 ex., M. Fassati lgt., J. Farkač det. et coll.; Česká Třebová [60-6164], 1963, 1 ex., M. Kunst lgt., D. Král det. et coll.; Moravia: Spetice [katastr Blížkovice] [6960], 28.IX.1933, 2 ex., [bez jména sběratele], P. Moravec det., coll. JMM (pův. invent. číslo 1663/68, resp. 1877); Silůvky u Brna [6864], 1972, 1 ex., [M.] Škorpík lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: velmi vzácný, lokální a krypticky žijící druh, vázaný na zemní dutiny a nory zvířat, druhotně i staré sklepy a podobná antropogenní stanoviště, v současnosti v ČR zřejmě vyhynulý (cf. Veselý 2002).

***Laemostenus terricola* (Herbst, 1784) [A]**

Materiál. Bohemia: Šluknov [4952], 10.-20.V.1974, 2 ex., M. Kment lgt., J. Farkač det. et coll.; Praha – Radotín [6052], 24.III.1999, 2 ex., M. Kovařík lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: ojediněle se vyskytující a krypticky žijící druh, vázaný na zemní dutiny (také zemní nory zvířat, jeskyně) či druhotně staré sklepy, stáje nebo sklady. Poslední pražský nálezy z roku 1992 uvádí Veselý (2002). Potvrzení kontinuálního výskytu v Praze.

***Olisthopus rotundatus* (Paykull, 1790) [A]**

Materiál. Moravia: Luhačovice [68-6972], VII.1941, 1 ex., [bez jména sběratele], J. Farkač det. et coll.

Výskyt: vzácný druh sušších, nezastíněných stanovišť.

***Olisthopus sturmi* (Duftschmid, 1812) [R]**

Materiál. Bohemia: Radovesice [5550], 7.V.1956, 1 ex., [bez jména sběratele], K. Kult det., coll. J. Farkač.

Výskyt: ojediněle se vyskytující druh sušších, nezastíněných stanovišť.

***Sericoda quadripunctata* (De Geer, 1774) [A]**

Materiál. Bohemia: Muchov, 14.VI.1986, 1 ex., M. Kment lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: velmi vzácný druh okrajů lesů, pasek, lesních spálenišť.

***Platynus krynickii* (Sperk, 1835) [R]**

Materiál. Moravia: Břeclav env. [7267], 15.X.1983, 1 ex., M. Nikodým lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: velmi vzácný, vlhkomilný stenotopní druh nížinných lužních lesů; v ČR jen na Moravě.

Platynus longiventris Mannerheim, 1825 [R]

Materiál. Moravia: Šakvice [7166], 13.IX.1986, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.

Výskyt: ojediněle se vyskytující, vlhkomilný stenotopní druh nížinných lužních lesů. Zmíněná lokalita byla zničena vybudováním třetí Novomlýnské nádrže.

Amara anthobia A. Villa et G. B. Villa, 1833 [R]

Materiál. Bohemia: Praha – Podhoří [5852], VIII.1984, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.

Výskyt: Vzácný, teplomilný druh stepních stráni a vinic. V Čechách recentně známý jen z Prahy (cf. Veselý 2002) a od Veltrus (Táborský & Čechura 2002).

Amara brunnea (Gyllenhal, 1810) [A]

Materiál. Bohemia: Poříčany/Kersko [5855], 21.I.1984, 2 ex., J. Soustružník sr. et jr. lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: vzácný druh sušších, listnatých nebo smíšených lesů.

Amara famelica Zimmermann, 1832 [A]

Materiál. Moravia: Frýdlant nad Ostravicí env., Malenovice [6476], 25.-29.VII.1994, 2 ex., P. Kabátek lgt., M. Linhart det., coll. J. Farkač.

Výskyt: velmi vzácný druh nezastíněných stanovišť (vřesoviště, rašeliniště); na Moravě jde o pozoruhodný nález, dosud byly známe jen staré údaje (P. Veselý, pers. comm.).

Amara fulva (O. F. Müller, 1776) [A]

Materiál. Bohemia: Chlum u Třeboně [7055], 8.VIII.1971, 1 ex., J. Horák lgt., J. Farkač det. et coll.; [Praha –] Pitkovice [5953], 29.III.1973, 1 ex., J. Horák lgt., J. Farkač det. et coll.;

Písty u Nymburka [5856], 3.V.1984, 2 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.

Výskyt: psammofilní druh, hojnější jen na typických biotopech.

Amara infima (Duftschmid, 1812) [R]

Materiál. Bohemia: Praha – Troja, Pod Havránkou [5852], 26.XII.1980, 2 ex., [J.] Soustružník lgt., J. Pulpán det., coll. J. Farkač.

Výskyt: vzácnější druh nezastíněných až částečně zastíněných vřesovišť, v ČR jen v Čechách.

Amara nitida Sturm, 1825 [A]

Materiál. Bohemia: Krušné hory – Mariánská [5643], 10.IV.1971, 1 ex., J. Horák lgt., Z. Mlynář det., coll. J. Farkač.

Výskyt: ojediněle se vyskytující druh suchých, otevřených stanovišť bez zastínění.

Amara makolskii Roubal, 1923 [A]

Materiál. Bohemia: Písty [5550], 28.I.1990, 1 ex., M. Linhart lgt. et det., coll. J. Farkač.

Výskyt: ojediněle se vyskytující druh suchých až polosuchých stanovišť.

Amara spreta Dejean, 1831 [A]

Materiál. Bohemia: Poděbrady [5856], 30.VI.1992, 1 ex., M. Fassati lgt. et det., coll. J. Farkač;

Moravia: Nesyt [7266], 23.V.1968, 1 ex., J. Horák lgt., Z. Mlynář det., coll. J. Farkač.

Výskyt: vzácně se vyskytující psammofilní a stepní druh.

Zabrus spinipes (Fabricius, 1798) [R]

Materiál. Moravia: Pálava, Klentnice env. [7165], 18.IV.1987, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.

Výskyt: vzácný stepní druh, druhotně rozšířený i na vinicích a okrajích polí; v ČR jen na Moravě.

Panagaeus bipustulatus (Fabricius, 1775) [A]

Materiál. Bohemia: Žiželice [5858], 17.III.1968, 1 ex., J. Horák lgt., J. Farkač det. et coll.; Vrané nad Vltavou [6052], 30.V.1982, 1 ex., P. Ričl lgt., J. Farkač det. et coll.; Praha – Řepy [5951], V.1993, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.

Výskyt: ojediněle se vyskytující druh sušších, stepních lokalit a křovinatých strání.

Callistus lunatus (Fabricius, 1775) [A]

Materiál. Bohemia: Srbsko [6050], VI.1973, 1 ex., T. Scholz lgt., J. Farkač det. et coll.; Praha – Lysolaje [5852], V.1975, 1 ex., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: ojediněle se vyskytující druh sušších stanovišť bez zastínění.

Chlaenius tristis (Schaller, 1783) [A]

Materiál. Moravia: Lednice [7266], 30.V.1985, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; táž lokalita, 8.-12.VIII.1988, 2 ex., J. Horák lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: ojediněle se vyskytující druh zarostlých břehů vod a močálů.

Licinus cassideus (Fabricius, 1792) [R]

Materiál. Moravia: Pálava, Perná env. [7165], 11.IX.1983, 1 ex., M. Nikodým lgt., J. Farkač det. et coll.; Pálava [7165], step nad Soutěskou, 13.IX.1986, 3 ex., 26.IX.1993, 1 ex., vše J. Farkač lgt., det. et coll.

Výskyt: vzácný druh stepních biotopů a jim blízkých křovinatých strání.

Licinus depressus (Paykull, 1790) [A]

Materiál. Bohemia: [Praha] – Pitkovické skalky [5953], 21.III.1968, 1 ex., J. Horák lgt., Z. Mlynář det., coll. J. Farkač; Vrskaň env. [5546], rekultivovaná plocha, V.2002, 1 ex., J. Farkač lgt. et det., coll. FLE ČZU.

Výskyt: ojedinělý druh sušších biotopů (stepi, křovinaté stráně).

Badister sodalis (Duftschmid, 1812) [A]

Materiál. Bohemia: Čelákovice [5854], 15.V.1969, 1 ex., J. Horák [lgt.], J. Farkač det. et coll.; Žiželice [5858], 30.III.1970, 1 ex., J. Horák lgt., J. Farkač det. et coll.; Beroun env., lom Kosov [6050], stepní okraj lomu, VI.2002, 2 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; Praha – Motol [5951], mokřina poblíž golfového hřiště, IV.2002, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; Moravia: Kojetín, 25.X.1975, 1 ex., J. Čepelák lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: místy hojnější druh zarostlých břehů vod, močálů, lužních lesů a vlhkých luk. Podle J. Pulpána se v Praze v minulosti nacházely i populace na xerothermních stanovištích, které zřejmě vznikly setrváním a rozmnožením přezimujících jedinců během klimaticky příznivých let (Veselý 2002). Obdobná situace je pravděpodobně u stepního okraje kosovského lomu.

Stenolophus skrimshiranus Stephens, 1828 [A]

Materiál. Bohemia: Třeboň [69-7054], 19.VII.1972, 1 ex., J. Horák lgt., Z. Mlynář det., coll. J. Farkač; Vodňany [6851], 28.V.1980, 1 ex., P. Ričl lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: ojediněle se vyskytující druh nezastíněných, bylinnou vegetací porostlých břehů vod.

Trichocellus placidus (Gyllenhal, 1827) [A]

Materiál. Bohemia: Veselí nad Lužnicí [6854], 15.VI.1986, 7 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; Moravia: Lednice [71-7266], VI.1974, 2 ex., Z. Pičman lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: ojediněle se vyskytující, hygrofílní druh břehů močálů nebo zarostlých břehů vod.

Bradycellus verbasci (Duftschmid, 1812) [A]

Materiál. Bohemia: Doubravčice [5954], 17.VIII.1979, 1 ex., M. Nikodým lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: ojediněle se vyskytující druh lesostepí a suchých okrajů lesů a lesních světlin.

Acupalpus elegans Dejean, 1829 [R]

Materiál. Moravia: Nesyt [7266], 9.VI.1984, 4 ex., T. Scholz lgt., J. Pulpán det., coll. J. Farkač.

Výskyt: ojedinělý druh slanisek, v ČR jen na Moravě.

Acupalpus exiguus Dejean, 1829 [A]

Materiál. Moravia: Šakvice [7166], 24.III.1979, 2 ex., J. Matoušek lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: místy hojnější druh vlhkých stanovišť bez zastínění.

Cryptophonus melancholicus (Dejean, 1829) [R]

Materiál. Moravia: Břeclav env. [7267], 2.VII.1979, 1 ex., M. Nikodým lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: ojediněle se vyskytující, psammobiontní druh suchých, nezastíněných stanovišť.

Cephalophonus cephalotes (Fairmaire et Laboulbène, 1854) [R]

Materiál. Moravia: Olšava, Újezdec [6972], 29.VII.[19]41, 1 ex., M. Fassati lgt. et det., coll. J. Farkač.

Výskyt: velmi vzácný druh suchých až polosuchých nezastíněných biotopů (stepi, okraje polí, ale i slániska). Upřesnění historického údaje (cf. Fassati 1943).

Ophonus diffinis Dejean, 1829 [A (Veselý 2002)]

Materiál. Bohemia: Vrskmaň env. [5546], rekultivovaná plocha, IV.2002, 1 ex., J. Farkač lgt. et det., coll. FLE ČZU.

Výskyt: vzácný druh polosuchých až polovlhkých nezastíněných biotopů (stepi, okraje polí a louky).

Ophonus stictus Stephens, 1828 [R]

Materiál. Bohemia: Vrskmaň env. [5546], rekultivovaná plocha, IV.2002, 1 ex., J. Farkač lgt. et det., coll. FLE ČZU.

Výskyt: vzácný druh suchých až polosuchých biotopů bez zastínění (stepi, úhory, pole).

Harpalus cisteloides hurkai Divoký, Pulpán et Rébl, 1989 [A]

Materiál. Bohemia: České středohoří, Písečný vrch [5548], 12.IX.1992, 1 ex., M. Linhart lgt. et det., coll. J. Farkač.

Výskyt: velmi vzácně a lokálně na velmi suchých stepních stanovištích, v ČR jen České středohoří.

Harpalus flavescens (Piller et Mitterpacher, 1783) [R]

Materiál. Bohemia: Zvěřinec [5855-56], 2.VIII.1988, 1 ex., J. Hejkal lgt., P. Bulirsch det., coll. J. Farkač; Moravia: Bzenec – Přívoz [7069], IV.2004, 1 ex., J. Farkač & J. (Honzík) Farkač [jr.] lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: vzácný psammobiontní druh.

Harpalus neglectus Audinet-Serville, 1821 [R]

Materiál. Bohemia: Písty u Nymburka [5856], 3.V.1984, 2 ex., J. Farkač lgt. et coll., J. Pulpán det.; táž lokalita, 2.V.1986, 2 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.

Výskyt: velmi vzácný, psammobiontní druh suchých stanovišť bez zastínění.

Harpalus picipennis (Duftschmid, 1812) [R]

Materiál. Moravia: Nesyt [7266], 23.V.1968, 1 ex., J. Horák lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: vzácný druh suchých až velmi suchých písčitých biotopů bez zastínění.

Harpalus progrediens Schauburger, 1922 [R]

Materiál. Bohemia: Nymburk [5856], VI.1982, 2 ex., lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: vzácný druh polovlhkých až vlhkých stanovišť (louky u vodních toků, lužní lesy, zarostlé břehy vod).

Harpalus signaticornis (Duftschmid, 1812) [E]

Materiál. Moravia: Břeclav env. [7267], 20.VI.1980, 1 ex., M. Nikodým lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: ojediněle se vyskytující druh nezastíněných, sušších stanovišť (stepi, pole, pastviny).

Harpalus solitarius Dejean, 1829 [A]

Materiál. Bohemia: Klínovec [55-5643], 11.IV.1971, 4 ex., J. Horák lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: vzácnější druh sušších nezastíněných biotopů.

Harpalus zabroides Dejean, 1829 [R]

Materiál. Bohemia: Strážisté pr. Velké Žernoseky [5450], 26.V.1984, 1 ex., P. Bulirsch lgt. et det., coll. J. Farkač.

Výskyt: velmi vzácně a lokálně na suchých nezastíněných biotopech.

Drypta dentata (Rossi, 1790) [E]

Materiál. Moravia: Lednice [71-7266], 1.VI.1983, 1 ex.; Čejč [7067], 14.IX.1986, 5 ex.; Střelice env., Střelická bažinka [6864], 4.IV.1999, 1 ex., vše J. Farkač lgt., det. et coll.

Výskyt: vzácný druh, indifferentní k míře vlhkosti.

Polistichus connexus (Fourcroy, 1785) [R]

Materiál. Bohemia: Poplze [5650], opukové stráně (pastvina) jihozápadně od obce, V.1969, 1 ex., D. Král lgt., det. et coll.

Výskyt: vzácný druh sušších až polovlhkých, přírodně zachovalých biotopů bez zastínění, např. stepi, louky.

Perigona nigriceps (Dejean, 1831) [E]

Materiál. Bohemia: Doudleby, IX.[19]44, 1 ex., [J.] Roubal [lgt.], J. Farkač det. et coll.; Těptín [6153], 30.VIII.1992, 1 ex., P. Číla lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: vzácný druh, v ČR jen velmi lokálně a sporadicky.

Masoreus wetterhallii (Gyllenhal, 1813) [R]

Materiál. Moravia: Hodonín [7168], 30.VI.1957, 3 ex., [Z.] Mlynář lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: vzácný druh suchých biotopů bez zastínění (stepi apod.).

Demetrias atricapillus (Linnaeus, 1758) [E]

Materiál. Moravia: Čejč [7067], 9.IV.1985, 2 ex., P. Bulirsch lgt. et det., coll. J. Farkač; Pohořelice [7065], VI.1989, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.; Čejč [7067], 22.VIII.1989, 6 ex., P. Číla lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: vzácnější druh nezastíněných stanovišť.

Demetrias monostigma Samouelle, 1819 [A]

Materiál. Bohemia: Vráž u Písku, rybník Landa env. [65-6650], 400 m, 27.-31.V.1996, 1 ex., V. Vrabec lgt. et coll., J. Farkač det.; táž lokalita, 29.V.-2.VI.2000, 1 ex., V. Vrabec lgt., J. Farkač det. et coll.; Moravia: Dol.[ní] Věstonice [7165], 11.I.1975, 1 ex., J. Hladil lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: ojediněle se vyskytující druh nezastíněných, bylinnou vegetací porostlých břehů stojatých vod a močálů.

Dromius angustatus Brullé, 1834 [A]

Materiál. Bohemia: České středohoří, Chloumek [5548], 30.VIII.[19]82, 1 ex., P. Bulirsch lgt., J. Farkač det. et coll.; Moravia: Ostrava – Plesná [6174], 19.XII.1991, 1 ex., P. Bulirsch lgt. et det., coll. J. Farkač.

Výskyt: vzácný druh lesů a jejich okrajů.

Dromius laeviceps Motschulsky, 1850 [A]

Materiál. Moravia: rybník Děhylov [6174-75], 26.XII.1988, 1 ex., P. Bulirsch lgt. et det., coll. J. Farkač.

Výskyt: vzácný a velmi lokální, v lužních lesích, alejích nebo na samostatně stojících stromech; v ČR jen ve slezské části Moravy.

Dromius quadraticollis A. Morawitz, 1862 [A]

Materiál. Moravia: Ostrava – Poruba, Myslivna [6164-65], 25.XII.1983, 1 ex., P. Bulirsch lgt. et det., coll. J. Farkač.

Výskyt: vzácně a lokálně ve vlhčích lesích a na jejich okrajích.

Dromius schneideri Crotch, 1871 [A]

Materiál. Bohemia: [Praha] – Obora v Uhříněvsi [5953], 2.II.1969, 1 ex., J. Horák lgt., Z. Mlynář det., J. Farkač coll.; [Praha] – Dubeč [5953], 18.IV.1980, 2 ex., J. Horák lgt., J. Farkač det. et coll.; Čelákovice [5854], 8.V.1982, 1 ex., R. Čermák lgt., J. Farkač det. et coll.; Vrané nad Vltavou [6052], 27.I.1983, 1 ex., P. Ričl lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: ojediněle se vyskytující v sušších lesích, alejích nebo na samostatných stromech.

Calodromius spilotus (Illiger, 1798) [A]

Materiál. Bohemia: [Praha] – Uhříněves [5953], 4.II.1968, 1 ex., J. Horák lgt., J. Farkač det. et coll.; Mrzky [5954], 21.II.1980, 1 ex., M. Nikodým lgt., J. Farkač det. et coll.

Výskyt: v lesích, parcích, stromořadích a na samostatných stromech; jen místy hojnější druh.

Lionychus quadrimaculatus (Duftschmid, 1812) [A]

Materiál. Bohemia: Praha – Podhoří [5852], 17.VIII.1984, 8 ex., břeh Vltavy, J. Farkač lgt., det. et coll.; Moravia: Šakvice env. [7166], 24.V.1987, 1 ex., J. Farkač lgt. et coll., M. Linhart det.

Výskyt: ojediněle se vyskytující, stenotopní, ripikolní druh písčitých a šterkopískových břehů řek, druhotně také ve šterkových lomech nebo písčivých (P. Moravec, pers. comm.).

Cymindis humeralis (Fourcroy, 1785) [A]

Materiál. Bohemia: Praha – Řepy [5951], suchá, travnatá stráň, IX.1995, 1 ex., J. Farkač lgt., det. et coll.

Výskyt: ojediněle se vyskytující druh travnatých strání, stepí, pastvin a xerothermních úhorů (v Praze cca 50 lokalit (Veselý 2002)).

POZNÁMKA. Výše uvedený materiál z Krušných hor (z let 2000-2002) byl získán v rámci grantu MŠM 414100009 Obnova funkčních lesních ekosystémů Krušných hor, Lesnická fakulta, ČZU Praha (cf. Farkač 2001, 2002).

PODĚKOVÁNÍ. Chtěl bych na tomto místě poděkovat člověku, který mne při studiu čeledi střevlíkovitých brouků (Carabidae) velmi ovlivnil. Bohužel tak činím až po jeho smrti, která mne zaskočila. S potěšením mohu konstatovat, že privátní, přísně regionální sbírka českých a slovenských střevlíkovitých Jirky Soustružníka (*24. února 1946, †21. září 2000) je uložena v Oblastním muzeu Praha – východ (Brandýs nad Labem – Stará Boleslav). Obsahuje v současné době (konec roku 2002) 13 237 evidovaných kusů 343 druhů, přičemž velká část je ještě před evidencí a dalším zpracováním.

LITERATURA

BENEDIKT S. & TĚŽÁL I. 1989: Zajímavé nálezy střevlíkovitých brouků (Coleoptera, Carabidae) v Československu v roce 1988. (Interessante Funde der Laufkäfer (Coleoptera, Carabidae) in der Tschechoslowakei im Jahre 1988). Zprav. Západočes. Pobočky Čs. Společ. Entomol. v Plzni, 6-7: 13-31 (in Czech, German title).

- BENEDIKT S. & TĚTÁL I. 1990: Zajímavé nálezy střevlíkovitých brouků (Coleoptera, Carabidae) v Československu v roce 1989 a doplněk za rok 1988. (Interessante Funde der Laufkäfer (Coleoptera, Carabidae) in der Tschechoslowakei im Jahre 1989 und der Nachtrag zu den Funden im Jahre 1988). *Zprav. Západočes. Pobočky Čs. Společ. Entomol. v Plzni*, 8: 19-40 (in Czech, German summary).
- BENEDIKT S. & TĚTÁL I. 1991: Zajímavé nálezy střevlíkovitých brouků (Coleoptera, Carabidae) v Československu v roce 1990 a doplněk sběrů z předcházejícího období. (Interesting findings of carabids (Coleoptera, Carabidae) in Czechoslovakia in the year 1990 and supplement of prior period collections). *Zprav. Západočes. Pobočky Čs. Společ. Entomol. v Plzni, Series Carabidologica*, 1: 9-40 (in Czech, English summary).
- BENEDIKT S. & TĚTÁL I. 1994: Zajímavé nálezy střevlíkovitých brouků (Coleoptera, Carabidae) v Československu v roce 1991 a doplněk údajů o sběrech z předcházejícího období. (Interesting findings of carabids (Coleoptera, Carabidae) in Czechoslovakia in the year 1991 and supplementary data of prior period collections). *Zprav. Západočes. Pobočky Čs. Společ. Entomol. v Plzni, Series Carabidologica*, 2: 15-30 (in Czech, English summary).
- FARKAČ J. 1998: *Výsledky průzkumu čeledi střevlíkovitých (Coleoptera: Carabidae) PP Obora Hvězda v Praze v roce 1998*. Unpubl. msc. Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Středisko Praha, 6 pp (in Czech).
- FARKAČ J. 2001: Výsledky průzkumu čeledi střevlíkovitých (Coleoptera, Carabidae) v místech obnovy funkčních lesních ekosystémů Krušných hor (Results of ground beetles (Coleoptera: Carabidae) survey in places of reestablishment of the functional forest ecosystems in the Krušné hory mountains.), pp. 204-209. *Sborník z celostátní konference Krajina, les a lesní hospodářství, Kostelec nad Černými lesy, 22. a 23. ledna 2001*. Česká zemědělská univerzita v Praze, Praha, 241 pp (in Czech, English summary).
- FARKAČ J. 2002: Výsledky průzkumu brouků čeledi střevlíkovitých (Coleoptera: Carabidae) v místech obnovy funkčních lesních ekosystémů Krušných hor v letech 2001 a 2002 (Results of groundbeetles (Coleoptera: Carabidae) survey in places of reestablishment of the functional forest ecosystems in the Krušné hory mountains in the year 2000 and 2001), pp. 19-24. *Sborník fakultní konference k 50. výročí ČZU Krajina, les a lesní hospodářství IV, Kostelec nad Černými lesy, 25. září 2002*. Lesnická fakulta České zemědělské univerzity, Praha, 62 pp (in Czech, English summary).
- FARKAČ J. & FASSATI M. 1999: Subspecific taxonomy of *Leistus montanus* from Central Europe (Coleoptera: Carabidae: Nebriini). *Acta Soc. Zool. Bohem.*, 63: 407-425.
- FASSATI M. 1943: Několik nových nebo vzácných nálezů pro území Čech a Moravy z čeledi Carabidů. [Several new or rare findings of Carabidae from Bohemia and Moravia]. *Čas. Čes. Společ. Entomol.*, 40: 91 (in Czech).
- HŮRKA K. 1996: *Carabidae of the Czech and Slovak Republics. Carabidae České a Slovenské republiky*. Kabourek, Zlín, 565 pp (in English and Czech).
- HŮRKA K. & FARKAČ J. (in press): Untersuchungsstand, Verbreitung, Bestandssituation und Habitate von *Carabus menetriesi* in der Tschechischen Republik. 1. Internationales Expertentreffen zum Hochmoorlaufkäfer / 1. International Panel on the Reised Bog Carabid Beetle (*Carabus menetriesi*) in Freising, Germany. *Angewandte Carabidologie*, Suppl. IV.
- HŮRKA K., VESELÝ P. & FARKAČ J. 1996: Využití střevlíkovitých (Coleoptera, Carabidae) k indikaci kvality prostředí. (Die Nutzung der Laufkäfer (Coleoptera: Carabidae) zur Indikation der Umweltqualität). *Klapalekiana*, 32: 15-26 (in Czech, German summary).
- KALÁB J. 2000: Několik zajímavějších nálezů střevlíkovitých brouků (Coleoptera: Carabidae) z území České republiky. (Several interesting records of ground beetles (Coleoptera: Carabidae) from the Czech Republic). *Klapalekiana*, 36: 261-274 (in Czech, English summary).
- KALÁB J. 2002: Několik zajímavějších nálezů střevlíkovitých brouků (Coleoptera: Carabidae) z území České republiky – 2. část. (Several interesting records of ground beetles (Coleoptera: Carabidae) from the Czech Republic – part 2.). *Klapalekiana*, 38: 173-184 (in Czech, English summary).
- KALÁB J. 2002: *Návrh národního seznamu území „Special Areas of Conservation“ pro druh Carabus variolosus Fabricius, 1787*. Unpubl. msc. Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, 12 pp (in Czech, English summary).
- KOCH K. 1989: *Die Käfer Mitteleuropas. Ökologie. Band 1*. Goecke & Evers, Krefeld, 440 pp.
- LÖBL I. & SMETANA A. (eds) 2003: *Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Volume 1. Archostemata – Myxophaga – Adephaga*. Apollo Books, Stenstrup, 819 pp.
- NIEDL J. 1959: Monografie československých druhů tribu Carabini (Col., Carabidae, Carabinae) (Monographie der in der Tschechoslowakei vorkommenden Arten des Tribus Carabini.) V. *Přírodověd. Sborn. Ostrav. Kraje*, 20: 411-434 (in Czech, German summary).
- NOVÁK I. 1989: Seznam lokalit a jejich kódů pro síťové mapování entomofauny Československa. [List of localities with map field codes for faunistic grid mapping system in Czechoslovakia]. *Zprávy Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 25: 3-84 (in Czech).

- PRUNER L. & MÍKA P. 1996: Seznam obcí a jejich částí s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. (List of settlements in the Czech Republic with associated map field codes for faunistic grid mapping system). *Klapalekiana*, 32 (Suppl.): 1-115 (in Czech, English abstr.).
- REJSEK J. 1999: Střevlíkovití (Coleoptera, Carabidae) bývalého vojenského výcvikového prostoru Milovice – Mladá. (Ground beetles (Coleoptera: Carabidae) from the former military ranges at Milovice – Mladá). *Vlastivědný Zpravodaj Polabí* (Poděbrady), 33: 170-192 (in Czech, English summary).
- SKOUPÝ V. 2004: Střevlíkovití brouci (Coleoptera: Carabidae) České a Slovenské republiky ve sbírce Jana Pulpána. *Ground-beetles (Coleoptera: Carabidae) of the Czech and Slovak Republics of Jan Pulpán's collection*. Dr. Jan Farkač, CSc., Mgr. V. Skoupý & Public History, Praha, 213 pp. + CD (in Czech and English).
- TÁBORSKÝ I. & ČECHURA J. 2002: Hodnocení liniového koridoru v zámeckém parku ve Veltrusích na základě fauny brouků (Col. – Carabidae, Silphidae). (Bewertung des Linienkorridors im Schlosspark Veltrusy aufgrund der Käferfauna (Col. – Carabidae, Silphidae)). *Sborn. Okres. Muzea v Mostě, Řada Přírodovědná*, 24: 9-19 (in Czech, German summary).
- VESELÝ P. 2002: Střevlíkovití brouci Prahy. (*Die Laufkäfer Prags*). Praha, 168 pp (in Czech, German summary).
- VESELÝ P., RESL K. & TĚTÁL I. 2002: Zajímavé nálezy střevlíkovitých brouků (Coleoptera: Carabidae) z České republiky v letech 1997-2001 a doplněk údajů o sběrech z předcházejících období. (Interesting findings of ground beetles (Coleoptera: Carabidae) from the Czech Republic in the years 1997-2001 with supplementary pre-1997 data). *Klapalekiana*, 38: 85-109 (in Czech, English summary).
- VESELÝ P. & TĚTÁL I. 1998: Zajímavé nálezy střevlíkovitých brouků (Coleoptera: Carabidae) z Čech, Moravy a Slovenska v letech 1992-96 a doplněk údajů o sběrech z předcházejících období. (Interesting records of ground beetles (Coleoptera: Carabidae) from Bohemia, Moravia and Slovakia in the years 1992-96 and supplementary data on earlier records). *Klapalekiana*, 34: 99-131 (in Czech, English summary).

SUMMARY

Records of rare or little known ground beetles (Coleoptera: Carabidae) from Bohemia and Moravia are given.

Ecological group following the paper by Hůrka et al. (1996), is given for every species after its name in the first square brackets (R – relic, A – adaptable and E – eurytopic species). For every protected species mentioned in Act No. 114/1992 of Gazette on Nature and Landscape Conservation of the Czech Republic, its status is given in the second square brackets (§ KO – critically endangered, § SO – severely endangered, § O – endangered species). Species marked as [N] (priority species marked as [PN]) are included in the survey of species in annex II of the European directive 92/43/EEC.

The number in square brackets before the locality name represents the grid mapping square code used for faunistic research in the Czech Republic (Pruner & Míka 1996, Novák 1989).

The most interesting faunistic records involve the following species: *Cicindela arenaria vienensis* (a very local and rare species, occurring only in open sandy habitats), *C. soluta pannonica* (sandy habitats with sparse vegetation; the earliest confirmed historic record for Moravia: specimens published by Veselý & Těťál (1998) (faunistic mapping square code 7266) were collected only in 1996), *Carabus menetriesi pacholei* (a typhobiont and riparian species; Šumava Mts. peatbogs (cca 30 historic localities), Novohradské hory Mts. (3 historic localities) and Krušné hory Mts. (cca 10 historic localities); the Božidarské rašeliníště peatbog is the only recent locality, although with a flourishing population, in the Krušné hory (Ore) mountains), *Sphodrus leucophthalmus* (a very rare, local and cryptic species, restricted to ground cavities and animal burrows, secondarily also in old cellars and similar antropogenic habitats, probably extinct in the Czech Republic (cf. Veselý 2002)), *Amara famelica* (a very rare species, occurring in open habitats such as moorlands and peatbogs; a remarkable Moravian record, only old data records were known (P. Veselý, pers. comm.)), and *Cephalophonus*

cephalotes (a very rare species, occurring in dry or semi-dry open habitats such as steppes, field margins, but also in solonchaks; new details of a historic record provided (cf. Fassati 1943)).

NOTE. The study of the Krušné hory Mts. material was funded as a part of the MSM 414100009 research project "Restoration of the functioning forest ecosystems of the Krušné hory (Ore) Mts.", awarded to the Forestry Faculty (now Faculty of Forestry and Environment), of the Czech University of Agriculture, Prague.

ACKNOWLEDGEMENTS. I would like to thank Jiří Soustružník (February 24, 1946 – September 21, 2000) who has deeply influenced my interest in the ground beetles. This can, unfortunately, be done only after his sudden death. I am however pleased to conclude that his private collection of a strictly regional character (Czech and Slovak Carabidae) has been housed in the Regional Museum of Prague-East (Brandýs nad Labem – Stará Boleslav). The collection comprises 13 237 registered specimens of 343 species (as of December 2002).